

สูตรปฏิบัติการณ์

ปัจจุบันนี้ ปัญหาสำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง ซึ่งปรากฏชัดในสังคม คือ การที่คนมากมายเป็นชาวพุทธกันเพียงในนาม โดยไม่มีทั้งความรู้และการปฏิบัติของชาวพุทธ สภาพเช่นนี้ เป็นเหมือนเมฆหมอกที่บดบังแสงสว่างและความงามแห่งคุณค่าของพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ตัวบุคคลนั้นจะไม่เจริญงอกงามในธรรมแล้ว สังคมก็สูญเสียประโยชน์มากมายที่พึงได้จากพระพุทธศาสนา จึงเป็นปัญหาร้ายแรงที่ควรตื่นตัวขึ้นมาเร่งแก้ไข

คำว่า “ชาวพุทธ” มิใช่เป็นถ้อยคำที่พึงเรียกขานกันอย่างเลื่อนลอย บุคคลที่จะเรียกได้ว่าเป็น “ชาวพุทธ” จะต้องมียุทธธรรม มีคุณสมบัติประจำตัว และมีมาตรฐานความประพฤติ ที่รองรับ ยืนยัน และแสดงออกถึงความเป็นชาวพุทธนั้น

หลักธรรม และปฏิบัติการณ์ ที่เรียกว่า “หลักชาวพุทธ” ดังต่อไปนี้ เป็นภูมิธรรมขั้นพื้นฐานของชาวพุทธ

ผู้ที่ตั้งมั่นอยู่ในหลักธรรม และดำเนินตามปฏิบัติการณ์นี้ นอกจากเป็นชาวพุทธ สมแก่นามแล้ว จะมีชีวิตที่พัฒนาก้าวหน้างอกงาม และช่วยให้สังคมเจริญมั่นคงดำรงอยู่ใน สันติสุข เป็นผู้สืบต่อวิถีชาวพุทธไว้ พร้อมทั้งรักษาธรรมและความเกษมศานต์ให้แก่โลก

“หลักชาวพุทธ” อันพึงถือเป็นบรรทัดฐาน มีดังต่อไปนี้

หลักชาวพุทธ

๑. หลักการ

๑. ข้าพ มั่นใจว่า มนุษย์จะประเสริฐได้ เพราะฝึกตนด้วยสิกขา คือ การศึกษา

๒. ข้าพ จะฝึกตนให้มีปัญญา มีความบริสุทธิ์ และมีเมตตากรุณา ตามอย่างองค์พระสัมมา สัมพุทธเจ้า

๓. ข้าพ ถือธรรม คือความจริง ความถูกต้องดีงาม เป็นใหญ่ เป็นเกณฑ์ตัดสิน

๔. ข้าพ จะสร้างสังคมตั้งแต่ในบ้าน ให้มีสามัคคี เป็นที่มาเกื้อกูลร่วมกันสร้างสรรค์

๕. ข้าพ จะสร้างความสำเร็จด้วยการกระทำที่ดีงามของตน โดยพากเพียรอย่างไม่ประมาท

๒. ปฏิบัติการ

ข้าฯ จะนำชีวิต และร่วมนำสังคมประเทศไทย ไปสู่ความดีงาม และความสุขความเจริญ ด้วยการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ก) มีศีลวัตรประจำตน

๑. มีปกติกราบไหว้ แสดงความเคารพ ต่อพระรัตนตรัย บิดามารดา ครูอาจารย์ และบุคคลที่ควรเคารพ

๒. สมาทานเบญจศีล ให้เป็นนิจศีล คือหลักความประพฤติประจำตัว ไม่มีดมัวด้วยอบายมุข

๓. สวดสหายายพุทธวจนะหรือบทสวดมนต์ โดยเข้าใจความหมายอย่างน้อย ก่อนนอนทุกวัน

๔. ทำจิตใจให้สงบ ผ่องใส เจริญ
สมาธิ และอธิษฐานจิต
เพื่อจุดหมายที่เป็นกุศล
วันละ ๕-๑๐ นาที

ข) มีศีลวัตรประจำตน

๕. บำเพ็ญกิจวัตรวันพระ ด้วยการตักบาตร
หรือแม่เมตตา ฟังธรรม หรืออ่านหนังสือธรรม
โดยบุคคลที่บ้าน ที่วัด ที่โรงเรียน หรือที่ทำงาน
ร่วมกัน ประมาณ ๑๕ นาที

๖. เก็บออมเงิน และ
แบ่งมาบำเพ็ญทาน
เพื่อบรรเทาทุกข์
เพื่อบูชาคุณ
เพื่อสนับสนุนการดี
อย่างน้อยสัปดาห์
ละ ๑ ครั้ง

๗. เพิ่มพูนบุญกรรม บำเพ็ญประโยชน์
อุทิศแด่พระรัตนตรัย มารดาบิดา ครูอาจารย์
และท่านผู้เป็นบุพการีของสังคมแต่อดีตสืบมา
อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๘. ไปวัดชมอารามที่รื่นรมย์
และไปร่วมกิจกรรม
ทุกวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา และ
วันสำคัญของครอบครัว

ค). มีศีลวัตรประจำตน

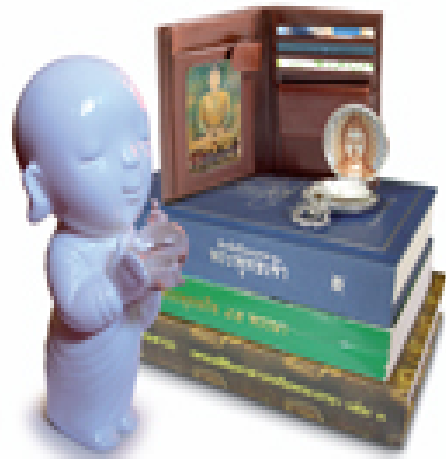
๘. ฝึกความรู้จักประมาณในการบริโภคด้วยปัญญา
ให้กินอยู่พอดี

๑๐. ปฏิบัติกิจส่วนตัว
ดูแลของใช้ของ
ตนเอง และทำงาน
ของชีวิต ด้วย
ตนเอง

๑๑. ชมรายการบันเทิงวันละไม่เกินกำหนด
ที่ตกลงกันในบ้าน และมีวันปลอดการบันเทิง
อย่างน้อยเดือนละ ๑ วัน

๑๒. มีสิ่งบูชาสักการะ
ประจำตัว เป็นเครื่อง
เตือนใจให้ระลึกถึง
พระคุณของพระ
รัตนตรัย
และตั้งมั่นอยู่ในหลัก
ชาวพุทธ

ด้วยการปฏิบัติ ๓ หมวด ๑๒ ข้อนี้ ข้าพเจ้าเป็นชาวพุทธแท้จริง ที่มั่นใจว่า
และร่วมนำโลกไปสู่สันติสุข

จะสามารถรักษารธรรมไว้

บุคคลที่ถือปฏิบัติตาม “หลักชาวพุทธ” ดังกล่าวมานี้ เป็นผู้ที่มีภูมิธรรมพื้นฐานของชาวพุทธ จึงเป็นชาวพุทธที่แท้จริง สอดคล้องกับชื่อที่เรียกขาน

แรกที่สุด พอเด็กเกิดมา ลืมตาดูโลก การศึกษาก็เริ่ม ลูกจะเห็นโลกและมองโลกอย่างไร ก็อยู่ที่พระพรหมคือพ่อแม่จะชี้แสดงชักนำให้การศึกษาเดินหน้าไป ดังนั้น ถ้าจะให้แน่จริงและมั่นใจที่สุด การถือปฏิบัติตามหลักชาวพุทธจึงต้องเริ่มต้นตั้งแต่วัยเยาว์ โดยการนำของบูรพาจารย์ คือคุณพ่อคุณแม่ ที่แน่แท้ว่าเป็นครูคนแรกของลูก

เมื่อเด็กมาเข้าโรงเรียน คือเริ่มเข้าสู่ระบบการศึกษา ถือว่าเป็นจุดกำหนดในการแสดงความเป็นผู้ศึกษาให้ปรากฏชัดเจนนอกมา เท่ากับบอกแจ้งว่าจะตั้งต้นเล่าเรียนศึกษาอย่างจริงจัง ให้สมนามที่เรียกว่าเป็น “นักเรียน”

ในขณะที่เริ่มแสดงความเป็นนักเรียนนั้น เด็กก็ควรได้โอกาสที่จะเริ่มแสดงความเป็นชาวพุทธของตนให้ปรากฏชัดออกมาด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อให้กระบวนการของการศึกษาทุกส่วนประสานเกื้อกูลและกลมกลืนกัน ดำเนินไปอย่างครบองค์ สมที่จะเรียกว่าเป็น ไตรสิกขา

เมื่อเด็กมีภูมิธรรมพื้นฐานของชาวพุทธ ด้วยการถือปฏิบัติตามหลักชาวพุทธข้างต้นนี้ ความเป็น “ชาวพุทธ” ของเด็กก็จะเริ่มปรากฏชัดเจนนอกมา เป็นนิมิตหมายว่าชีวิตของเธอจะออกงามก้าวหน้าไปในพัฒนาการแห่งการศึกษา จุดดวงอาทิตย์ที่อุทัยแล้ว ก็จะขึ้นสูงเต่งงามสง่าทอแสงเจิดจ้าให้แสงสว่างและพลังอันอำนวยความสัมฤทธิ์สมหวังและความรุ่งเรืองทุกประการ

อุทัยแห่งชีวิตการศึกษาของเด็ก ก็หมายถึงอุทัยแห่งปวงความหวังของครอบครัว ของสังคม และของมนุษยชาติทั้งหมด อันเป็นหลักประกันให้มั่นใจว่า มนุษย์ที่ได้พัฒนาดีแล้วนี้ จะสามารถรักษาธรรมไว้ และนำโลกไปสู่สันติสุขได้ อย่างแน่นอน

หมายเหตุ ได้พบ หลักชาวพุทธนี้ ดิฉันได้รับเอกสาร และลงนามรับทราบ เมื่อวันที่วันอาสาฬหบูชา วันอังคารที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เนื่องจากญาติโยมที่มาทำบุญฟังธรรม และเวียนเทียนที่วัดญาณเวศกวัน ได้ตำริเรื่องหลักชาวพุทธนี้ขึ้น ซึ่งโรงเรียนอนุบาลสยามสามไตร เป็นเจ้าภาพจัดการนิทรรศการเรื่องนี้ และต่อมาคุณเปรมวดี อารีย์สมาชิกรวมได้ส่งบทความนี้มาให้ชมรมฯ ทาง e-mail เมื่อวันที่พุธที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒